

[Vivike.]

Der må ikke rejses master på Fanø, og det er såre rimeligt, at man ikke vansirer øen med disse stålkonstruktioner, for der er smukt på Fanø. Men med hensyn til naturskønhed kan øen på ingen måde komme op på siden af Læsø; her har man ikke alene en meget smukt natur, men også en meget sjælden natur. Som rekreativt område kan jeg ikke forestille mig at øen overgås af nogen anden plet i Danmark. Her ejer vi noget, vi må være meget glade for, noget, vi bør værne om, også om vi derved kommer på tværs af visse merkantile interesser. Men nu er der planer om at ødelægge det klenodie, vi ejer dér.

Sverige skal sælge strøm til Tyskland. Strømmen skal føres gennem et kabel fra Göteborg til Søby og videre derfra gennem luftkabler, båret af stålkonstruktioner, der mange steder vil virke såre skæmmende i landskabet. Vi skal ikke standse den tekniske udvikling, men jordkabler er også teknik, endda en mere moderne teknik. Arbejderpartiet i England er inde på, at fremtidige linjeføringer af den slags skal gå igennem jordkabler. Skulle vi ikke tænke på at være lige så fremsynede?

Sverige har et stærkstrømskabel liggende på havbunden fra den svenske kyst til Gotland, hvortil der er længere end fra Göteborg til Søby. Hvorfor har man fundet på, at strømføringen skal gå op over Læsø? Og når det endelig skal være, hvorfor skal det så være luftkabler? Luftkabel over Læsø vil koste 2 mill. kr.; jordkabel vil ifølge oplysninger fra Nordisk Kabel- og Trådfabrik til civilingeniør Poul C. Wyff koste 3 mill. kr., altså 1 mill. kr. mere. Skal vi virkelig tillade ELSAM at rejse ca. 50 stålkonstruktioner på 30-40 meters højde langs de fredede områder på Læsø? Hvor staten ejer jorden derovre, må der ingen master komme; dér skal der være jordkabel — men de private grundejere skal have master.

Det er mig aldeles ufatteligt, at man vil skæmme et usædvanligt stykke natur på denne måde. Det er mere end forståeligt, at en stor del af øens beboere protesterer.

Hvad har den højtærede minister at sige til disse protester? Er der ingen mulighed for, at vi kan undgå denne vandalisme?

**Ministeren for offentlige arbejder (Lindberg):** Må jeg først sige til det ærede medlem hr. Vivike, at jeg ikke er kompetent til at afgøre, om der er smukkere på Læsø end på Fanø, men det afgørende er jo, at fredningsmyndighederne har fredet områder på Fanø, hvad de ikke har gjort på Læsø.

Må jeg i øvrigt sige, at ekspropriationerne til fremførelse af ELSAMs 250 kw højspændingsledninger over Læsø som et led i Konti-Skanprojektet har fundet sted i overensstemmelse med en af mig i henhold til stærkstrømslovens § 10 meddelt tilladelse og under nøje iagttagelse af de i stærkstrømsloven indeholdte forskrifter for gennemførelsen af en sådan ekspropriation.

Gennemførelsen af Konti-Skanprojektet er efter min opfattelse af så afgørende betydning for sikringen af elektricitetsforsyningen i Jylland og på Fyn, at det har den almene interesse, der ifølge stærkstrømsloven er en forudsætning for, at en ekspropriationstilladelse gives.

De protester, som fra forskellig side er indkommet mod projektet, er jo af meget forskellig art, og jeg skal gøre nogle bemærkninger om de enkelte kategorier af protester.

Der er først rejst indvendinger, fordi der ved projektets gennemførelse påstås at ske krænkelse af fredningsinteresser; men det er formentlig bekendt, at linjeføringen netop er lagt efter aftale med fredningsmyndighederne.

Dernæst er der protesteret over for ELSAM, fordi man mener, at man ved forberedelsen til opstilling af masterne er gået uden for de eksproprierede arealer; om dette er sket, skal jeg ikke udtale mig om, men hvis det er tilfældet, må klager behandles efter almindelige retsregler om krænkelse af fremmed ejendom.

Endelig er der fremsat mere følelsesbetonede vredesudbrud fra kredse, der ser sagen som det store kapitalistselskabs overgreb mod den lille mand for på hans bekostning at indvinde en urimelig profit. Intet kan være mere forkert. ELSAM er en sammenslutning af jyske og fynske kraftværker, der i alt væsentligt ejes af kommunerne, det vil altså i realiteten sige forbrugerne. Sammenslutningens hovedopgave er at skaffe og sikre elektricitetsforbrugerne i Jylland og